

بومی سازی مدل بلاک چین و پول الکترونیکی برای خدمات دولت الکترونیکی

نگارش:

دکتر مریم نیک نژاد خسمخی

انتشارات امیدسخن

۱۴۰۰

سرشناسه: نیک نژاد خسمخی، مریم
بومی سازی مدل بلاک چین و پول الکترونیکی برای خدمات دولت الکترونیکی/
دکتر مریم نیک نژاد خسمخی
مشخصات نشر: تهران، انتشارات امید سخن، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری: ۹۶ص
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۴-۸۷-۰
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: بلاک چین (پایگاه اطلاعاتی) - جنبه های اقتصادی
موضوع: اینترنت در مدیریت دولتی
رده بندی کنگره: HG۱۷۱۰
رده بندی دیویی: ۳۳۲/۱۷۸۰۲۸
شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۴۲۴۴۷

بومی سازی مدل بلاک چین و پول الکترونیکی برای خدمات دولت الکترونیکی



مؤلف: دکتر مریم نیک نژاد خسمخی

صفحه آرا: سعیده رزاقی

طراح جلد: مهسا مهدویانی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۴-۸۷-۰

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۴۰۰

چاپ: انتشارات امید سخن

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

تهران - ستارخان - نرسیده به میدان توحید - روبروی کوثر دوم - پلاک ۷۳ - طبقه سوم

تلفن: ۶۶۱۲۱۰۶۸ - ۶۶۹۲۲۴۴۰ (۰۲۱)

فهرست

۷	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۳	مفاهیم
۱۵	پول الکترونیکی
۱۹	مزایای پول الکترونیکی
۲۱	معایب پول الکترونیکی
۲۲	بلاک چین
۲۶	تاریخچه بلاک چین
۲۹	مزایای بلاک چین
۳۲	معایب بلاک چین
۳۳	بیت کوین
۳۳	تاریخچه بیت کوین
۳۹	مزایای بیت کوین
۴۱	معایب بیت کوین
۴۲	دولت الکترونیکی
۴۵	مزایای دولت الکترونیکی

۴۶	 معایب دولت الکترونیکی
۴۷	 شکل گیری دولت الکترونیکی در ایران
۴۸	 خدمات الکترونیکی
۵۳	 بلاک چین و دولت دیجیتال
۷۱	 مدل مفهومی و سامانه هوشمند
۸۷	 منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

امروزه بسیاری از محققین بر این عقیده‌اند که بلاک چین به عنوان یک فناوری توزیع شده می‌تواند با تغییر بسیاری از صنایع در بستر اقتصاد امروزی، کاربردهای جدیدی را در حوزه‌های گوناگون از جمله مالی و بانکی، اقتصاد، زنجیره تأمین و احراز هویت ایجاد نموده و کارایی و بهره‌وری اقتصادی را در این زمینه‌ها به طرز چشمگیری افزایش دهد. این فناوری به عنوان بستری که از ویژگی‌هایی نظیر ذخیره و تبادل داده پیام‌های الکترونیکی در محیطی نامتمرکز، انجام تراکنش‌ها با امنیت بالا و شفافیت برخوردار است در صورت بهره‌گیری در ارائه خدمات عمومی دولت می‌تواند راه حلی نوآورانه برای برخی از مشکلات دنیای واقعی ارائه داده و موجب کاهش دیوانسالاری و افزایش کارایی فرآیندهای اداری شود. با افزایش شمار کاربران الکترونیکی در ایران و استفاده روزافزون از خدمات دولت الکترونیکی در سطح کشور، به تدریج ترافیک شبکه‌های بانکی و نیز مراکز ارائه خدمات دولت الکترونیکی به دلیل استفاده از پروتکل‌ها و روش‌های سنتی برای جابجایی پول و ارائه خدمات افزایش پیدا می‌کند. استفاده از خدمات بلاک‌چین و پول الکترونیکی می‌تواند گام بسیار مؤثری در جهت تسریع و کاهش هزینه‌های تراکنش‌های مالی و جابجایی پرداخت‌های الکترونیکی، افزایش درآمدهای الکترونیکی دولت، کاهش ترافیک بانکی و افزایش سرعت ارائه خدمات به شهروندان بردارد.

مقدمه

امروزه، جامعه و اقتصاد جهانی بر مبنای وجود اعتماد به واسطه‌ها در حال اداره شدن می‌باشد. این واسطه‌ها می‌توانند از دولت‌ها، مؤسسات مالی و بانک‌ها گرفته تا شرکت‌های بزرگ و اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی را شامل شوند. این اعتماد موجب گردیده در دنیای کسب‌وکار حاضر، برخی از عظیم‌ترین ثروت‌ها از طریق تبدیل شدن یک شرکت یا کسب‌وکار تجاری به یک واسطه به دست آید. وظیفه کلی یک واسطه این است که یک تراکنش¹ را نهایی نموده و سهم خود را از انجام آن به دست آورد. در نگاه اول، اقدام انجام گرفته توسط واسطه‌ها، اقدام بزرگ و ارزشمندی به نظر می‌رسد لیکن در بطن ماجرا محدودیت‌هایی نیز به دنبال دارند: «واسطه‌ها هزینه‌بر هستند و فرآیند انجام کار را کند می‌کنند. آن‌ها بابت آنچه ارائه داده‌اند سود ناهمگامی برمی‌دارند به بیان ساده‌تر بابت ارزش اندکی که اضافه می‌کنند پول کلانی به دست می‌آورند. اما مشکل اصلی اینجاست که هر آنچه مرکزیت پیدا می‌کند آسیب‌پذیری را به همراه دارد». از این رو تمرکززدایی² در دنیای امروز با شرایط حاکم، می‌تواند کلید تغییری پایدار به سمت جامعه و اقتصادی بازتر، شفاف‌تر و سالم‌تر باشد. در همین راستا، "بیت‌کوین"³ اولین ارز غیرمتمرکز بود که نشان داد پولی با ارزش و مقبولیت فراوان به صورت غیرمتمرکز می‌تواند وجود داشته باشد. اما بیت‌کوین آغاز راهی بود که تکنولوژی غیرمتمرکز می‌تواند طی کند. با طرح فناوری‌های جدید همه روزه نشان داده شد که

¹ Transaction

² Decenterization

³ Bit coin

چشمگیری افزایش دهد. بررسی تأثیر مدل بلاک چین و پول های الکترونیکی بر اقتصاد و معاملات الکترونیکی و طراحی مدل بومی سازی شده بلاک چین و پول الکترونیکی، به عنوان یک راهکار عملی و سازنده، گامی مؤثر در جهت استفاده از پتانسیل بالای آن در تسریع و کاهش هزینه های مربوط به تراکنش های مالی و پرداخت های الکترونیکی و افزایش درآمدهای الکترونیکی دولت و در نهایت افزایش سرعت ارائه خدمات به مشتریان و شهروندان خواهد بود.